

Rondane-Dovre
nasjonalparkstyre

Møteinnkalling

Utvalg:	Arbeidsutvalget i Rondane-Dovre nasjonalparkstyret
Møtested:	TEAMS
Dato:	18.06.2025
Tidspunkt:	09:00

Eventuelt forfall må meldes snarest til nasjonalparkforvalter. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Saksliste

Utvalgs- saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv- saksnr
ST 1/2025	Godkjenning av protokoll/innkalling		
ST 2/2025	Sak - Frydalen LVO - dispensasjon - utbedring av sti - Pungen - Glittervika - Rondane Kvamsfjellet turløypelag		2025/6359
ST 3/2025	Eventuelt		

ST 1/2025 Godkjenning av protokoll/innkalling

Arkivsaksnummer: 2025/6359-6

Saksbehandler: Trond Stensby

Dato: 03.06.2025

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Arbeidsutvalget i Rondane-Dovre nasjonalparkstyret	2/2025	18.06.2025

Sak - Frydalen LVO - dispensasjon - utbedring av sti - Pungen - Glittervika - Rondane Kvamsfjellet turløypelag

Innstilling fra forvalter

A. Sykkelsti

Med hjemmel i verneforskriften for Frydalen landskapsvernområde § 3, pkt. 1.3 k) får Rondane Kvamsfjellet Turløypelag tillatelse til å påføre et lag med grus på deler av sykkelstien mellom Pungen og Glittervika.

Vilkår:

- Grusen skal bare legges på de delene av sykkelstien som har terrengskader, se også figur 1 i saken, og i inntil 60 cm bredde.
- Grusen skal legges for å dekke over terrengskadene, men ikke i et lag med en tykkelse som endrer terrengprofilen, eller slik at sykkelstien framstår som en vegkropp.
- Det skal nyttes sams naturgrus, uten innslag av knuste masser, og med en farge som gir liten kontrast til landskapet.
- Klopper som tidligere er tatt av flom, kan erstattes.
- Rester av hoggerflis som ligger lang stien kan fjernes.
- Rapportering, se pkt. B.

B. Motorferdsel

Med hjemmel i naturmangfoldloven § 48 får Rondane Kvamsfjellet Turløypelag dispensasjon fra verneforskriften for Frydalen landskapsvernområde § 3, pkt. 5.1 for nødvendig motorferdsel på barmark for gjennomføring av tiltakene i pkt. A.

Vilkår:

- Tillatelsen gjelder frem til 1.oktober 2025.
- Kopi av tillatelsen skal bringes med under utføring.
- Statens naturoppsyn v/Finn Bjørmyr (tlf. 481 13 674) skal i forkant av transporten ha melding om når kjøring skal gjennomføres.
- Motorferdselen skal skje varsomt, og kan først skje når sykkelstien har tørket opp for å gi minst mulig terrengslitasje. Det skal ikke kjøres utenfor den etablerte sykkelstien som ligger der i dag.
- Hvis det likevel oppstår kjøreskader, kan tiltakshaver bli ansvarlig for reparasjon av disse i samråd med forvaltningsmyndigheten.

- Forvaltningsmyndigheten skal ha en rapport med bilder, med opplysninger om gjennomføring og omfang, samt bruk av motorferdsel. Rapporten stiles til Rondane-Dovre nasjonalparkstyre, og sendes på e-post til sfinpost@statsforvalteren.no innen 01.11.25. Merkes arkivsak 25/6359.

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

- Søknad fra Rondane Kvamsfjellet Turløypelag, e-post datert 27.05.25.
- Tillatelse til tilretteleggingstiltak - skiløype / sti / sykkelsti / bru. Fylkesmannen i Oppland, 08.03.11.
- Ang. vedtak om tilrettelegging innenfor Frydalen landskapsvernområde. Fylkesmannen i Oppland, 18.03.11.
- Disposisjon - Motorferdsel - 2018 - Bruk av traktor og gravemaskin for utbedring av sykkelstier på strekningen Fryosen – Luseby. AU Rondane-Dovre nasjonalparkstyre, 18.06.18.

Saksopplysninger

Rondane-Kvamsfjellet turløypelag har i e-post datert 27.05.25 søkt om:

«Forespørsel om utbedring av sti mellom Glitterdalen og Furusjøvegen. Omtales som Pungen traseen.

For en del år siden ble det opparbeidet en sommer sti på innsiden av Furusjøen, mellom Frybrua på Kvamsfjellet og Furusjøvegen på Mysusæter. Dette er en svært populær sti både for gående og syklende og gjør at man kan bevege seg rundt Furusjøen. Stien mellom Glitterdalen og Furusjøvegen fikk under flommen Hans betydelige skader og trenger å bli satt i stand.

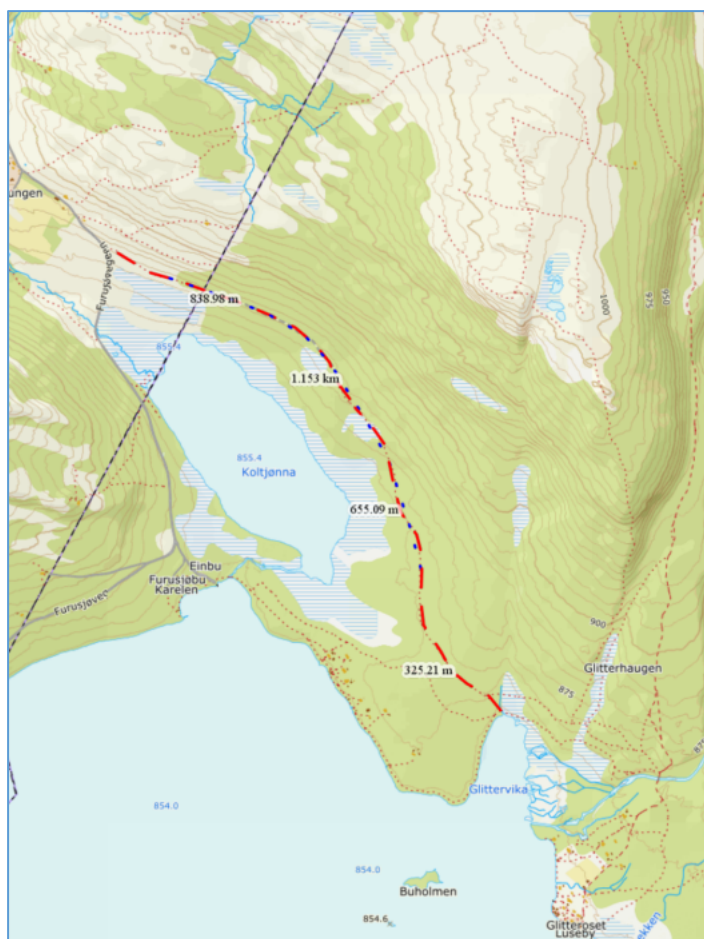
Stien ble i sin tid bygd med «hoggerflis» et dekke som har vist seg svært uegnet for sti bygging.

Rondane Kvamsfjellet turløypelag ønsker å få satt denne i stand i løpet av sommeren og søker med dette tillatelse til å starte med arbeide. Vi ser for oss at vi må inn med en minigraver, traktor med tilhenger og legge en grus sti på 40-60 cm bred, samtidig ønsker vi å få fjernet noe av den hoggerflisen som er igjen. Samt å utbedre å legge tilbake de kløppene som ble borte under flommen.»

Vedlegg til søknaden er kartskisse over utbedringstiltak merket blått på kartet, se figur 1.

Vedlegg til søknaden er bilder som viser skader på sykkelstien «Pungentraseen», se figur 2 - 5.

Rondane Kvamsfjellet Turløypelag har i tillegg opplyst at de av Fylkesmannen i Oppland i 2011, ble rådet til å legge ut hoggerflis i stedet for grus i sykkeltraseen, se figur 3 nedenfor. Det har senere vist seg at syklingen presset hoggerflisa ut av traseen. Nedbør og overflatevann bidro også til utvasking av hoggerflisa.

Figur 1. Kartskisse over utbedringstiltak merket blått på kartet, vedlegg til søknad fra Rondane Kvamsfjellet Turløypelag.

Figur 2. Skade på sykkelsti «Pungentraseen», vedlegg til søknad fra Rondane Kvamsfjellet Turløypelag.

Figur 3. Skade på sykkelsti «Pungentraseen». I forgrunnen rester av hoggerflis, som ble lagt ut etter råd fra Fylkesmannen i Oppland i 2011. Vedlegg til søknad fra Rondane Kvamsfjellet Turløypelag.

Figur 4. Skade på sykkelsti «Pungentraseen», vedlegg til søknad fra Rondane Kvamsfjellet Turløypelag.

Figur 5. Skade på sykkelsti «Pungentraseen», vedlegg til søknad fra Rondane Kvamsfjellet Turløypelag.

Tidligere vedtak

Fylkesmannen i Oppland gjorde i brev datert 08.03.25 følgende vedtak:

«Fylkesmannen i Oppland gir Kvamsfjellet Vel tillatelse til å tilrettelegge etter omsøkt plan innenfor Frydalen landskapsvernområde. Tillatelsen gis etter verneforskriften for Frydalen landskapsvernområde § 3 pkt 1.3 k. I tillegg gis det tillatelse til nødvendig motorferdsel i forbindelse med arbeidet etter verneforskriftens jf. § 3 pkt 5.3.d.

Tillatelsen omfatter:

1. Ny bru over Glitra
2. Ny bru over Frya
3. Tilrettelegging av sti/sykelsti med trillebaner og lemmer/klopper.
4. Snøskutertransport evt. helikoptertransport i forbindelse med tilretteleggingsarbeidet.

Tillatelsen gis på følgende vilkår:

- Kvamsfjellet turløypelag vil stå som ansvarshavende og være ansvarlig for vedlikeholdet.
- Det er ikke tillatt å grøfte noen steder.
- Ny skiløypetrase ved Luseby skal ikke ryddes bredere enn 3-4m – plass til tråkkemaskin med 2 spor (ikke skøytespor).
- Skiløypa må legges ved siden av trillebanene som blir lagt ut da disse ikke kan fjernes om vinteren.
- Trillebaner, klopper og bruer skal bygges som vist i planen. Det vil blant annet si at trillebaner og klopper skal være maks 1 m. brede og at bruene skal bygges med limtredragere og ikke jernbjelker.
- Brukarene skal bygges i tørrmur av naturstein (ikke betong).
- Det skal ikke påføres grus/stein i (grusing av) stiene. Unntaket er ett sted (ca. 20 m.lengde) i stien/kjøresporet mellom Frylisetra og Sandvika.
- På strekningen Pungensetra – Glitra kan det etableres en ny trase for sti/skiløype fra brua over Glitra til sti/løypekryss opp langs Glitra. Traseen går ovenfor/øst for eksisterende trase. Ved nordre brukar av brua over Glitra kan litt av en morenerygg tas ned (ca.0,5 m) for å lette innkjøringen på brua av prepareringsmaskinen.
- Gamle furutrær skal ikke hugges.
- Tillatelsen til ny bru over Frya omfatter også omlegging av sti inn mot denne brua.
- Når det gjelder rammene for tilretteleggingen med trillebaner og klopper (antall, lengde, plassering) vises det til gjennomgangen foran under Fylkesmannens vurdering.
- Det forutsettes at grunneiere og kommunen godkjenner tilretteleggingen.
- Statens naturoppsyn v/Finn Bjørmyr (tlf. 48113674) skal ha beskjed når arbeidet er avsluttet.

Nøyaktig plassering av tiltakene og detaljfesting av disse (lengder på trillebaner, fylling av masser etc.), skal bestemmes ved ny befaring av forvaltningsmyndigheten og/eller SNO før tiltakene igangsettes. (...)»

I figurene 6 – 7 er det vist bilder av trillebanene, og i figur 8 Fryosen bru, godkjent av Fylkesmannen i Oppland, 08.03.11.

Figur 6. Trillebane for sykkel ved Luseby, Frydalen landskapsvernområde. Foto: Rondane-Dovre nasjonalparkstyre, 26.06.23.

Figur 7. Trillebane for sykkel ved Luseby, Frydalen landskapsvernområde. Foto: Rondane-Dovre nasjonalparkstyre, 26.06.23.

Figur 8. Fryosen bru, Frydalen landskapsvernområde. Foto: Rondane-Dovre nasjonalparkstyre, 12.06.20.

Fylkesmannen i Oppland kom i e-post datert 18.03.11 med følgende presisering:

«Viser til din henvendelse i går og vil med dette presisere at vilkåret om at " Brukarene skal bygges i tørrmur av naturstein (ikke betong)", ikke gjelder selve festingen av brukarene slik du beskrev det. Det er mest hensiktsmessig for å få et forsvarlig og holdbart feste av brua at en må benytte betong til selve brukarene. Betongen vil bli tildekket av naturstein etterpå.»

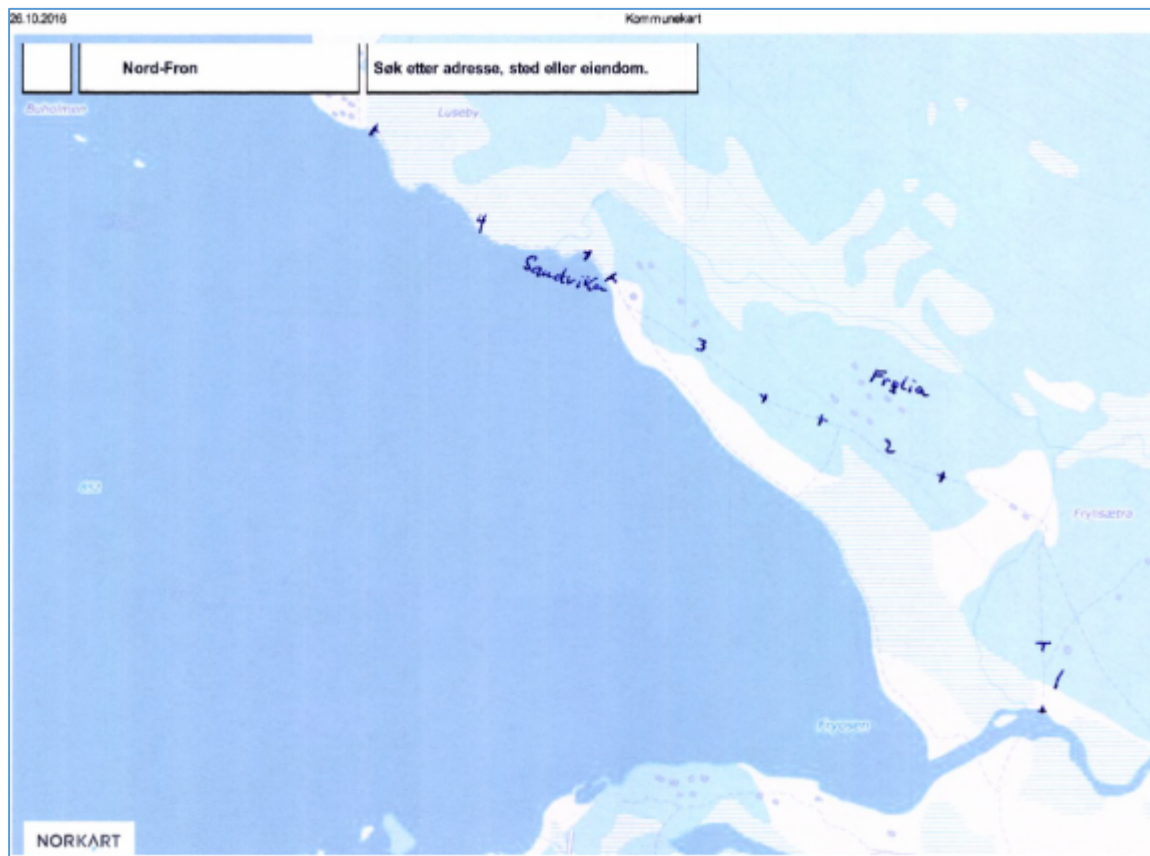
AU Rondane-Dovre nasjonalparkstyre har i møte 08.06.18, utvalgsak 6/2018, gjort slikt vedtak:

«Arbeidsutvalget i Rondane-Dovre nasjonalparkstyre har i e-postmøte den 8. juni 2018 gitt RondaneKvamsfjellet turløypelag tillatelse til å gjennomføre enkel oppgrusing og fjerning av steiner langs deler av gang- og sykkelsti i Frydalen landskapsvernområde som omsøkt. Tillatelsen gis etter verneforskriften for Frydalen landskapsvernområde § 3 pkt. 1.3 k. I tillegg gis det dispensasjon til nødvendig motorferdsel på barmark i forbindelse med tilretteleggingen etter naturmangfoldlovens § 48 første ledd.

Følgende vilkår gjelder for tillatelsen:

- *Før tiltakene gjennomføres skal tiltakshaver ta initiativ til en kort befaring som har til hensikt å merke opp områdene for grusing og andre tiltak. Nasjonalparkforvalter og/eller Finn Bjormyr i statens naturoppsyn skal delta på befaringen. Befaringen bør fortrinnsvis skje etter en periode med nedbør slik at det er lettere å se hvor det må gjøres tiltak.*
- *Det gis tillatelse til inntil 3 turer langs kjørespor med traktor/gravemaskin mellom Fryosen og Luseby.*
- *Transporten av grus og gravemaskin skal skje når det er tørt slik at kjøreskader unngås.*
- *Det skal ikke utføres grøfting som medfører at myrer dreneres for vann.*
- *Bredden og tykkelsen på oppgruset sti skal være tilsvarende som tidligere tilrettelegging i området (maksimalt 60 cm bredde).»*

Den aktuelle strekningen som vedtaket fra 08.06.18 gjelder for er vist i figur 9.

Figur 9. Kart som viser godkjent strekning i vedtak gjort av AU Rondane-Dovre nasjonalparkstyre, 08.06.18.

Hjemmelsgrunnlag

Delegering

Miljøverndepartementet har i brev av 9. mars 2011 delegert forvaltningsmyndigheten for verneområdene til Rondane-Dovre nasjonalparkstyre i medhold av naturmangfoldloven § 62, jf. § 77.

Vedtekter for nasjonalpark-/verneområdestyrer oppnevnt i medhold av naturmangfoldloven § 62

6.9 Opprettelse av et arbeidsutvalg

Nasjonalpark-/verneområdestyret kan nedsette et arbeidsutvalg bestående av medlemmer fra nasjonalpark-/verneområdestyret.

Nasjonalpark-/verneområdestyret kan gi arbeidsutvalget myndighet til å treffe vedtak etter naturmangfoldloven og verneforskriftene i enkeltsaker som ikke er av stor betydning for verneverdiene. Arbeidsutvalgets vedtak skal treffes innenfor rammen av prinsipper fastsatt av styret for de ulike saksområdene i forvaltningsplan eller andre retningslinjer og i samsvar med naturmangfoldloven og verneforskriften.

Verneformål – forskrift

§ 2 Formål

Formålet med opprettelsen av Frydalen landskapsvernområde er å:

- ta vare på et særpreget og vakkert natur- og kulturlandskap, der seterlandskap med seterbebyggelse og setervoller, vegetasjon og kulturminner utgjør en vesentlig del av landskapets egenart,
- ta vare på leveområder for villreinstammen i Rondane og et rikt dyre- og planteliv,
- ta vare på landskapsformene.

Allmennheten skal fortsatt ha anledning til naturopplevelse gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

§ 3 Vernebestemmelser

1. Landskapet

1.1. Området er vernet mot inngrep som vesentlig kan endre eller virke inn på landskapets art eller karakter.

Med de unntak som følger av forskriftens punkt 1.2 og 1.3 er det forbud mot inngrep som veibygging, oppføring av bygninger eller anlegg, bergverksdrift, vassdragsregulering, graving og påfylling av masse, sprenging og boring, uttak og fjerning av stein, mineraler eller fossiler, drenering og annen form for tørrlegging, nydyrking, nyplantning, bakkeplanering, framføring av luft- og jordledninger, bygging av bruer og klopper, oppsetting av skilt, merking av stier, løyper o.l. Opplistingen er ikke uttømmende.

1.2. Bestemmelsene i 1.1 er ikke til hinder for:

(...)

b. Vedlikehold av eksisterende bygninger, veger, anlegg, gjerder o.l. Alt vedlikeholdsarbeid på bygninger skal ta utgangspunkt i tradisjonell byggeskikk med hensyn til utforming og materialbruk. Arbeidet skal ikke medføre endringer av størrelsen eller eksteriøret på bygningen. Eksisterende veger og andre anlegg kan vedlikeholdes slik at dagens standard opprettholdes.

c. Vedlikehold av merka stier, løyper, bruer og skilt som i henhold til forvaltningsplanen kan opprettholdes.

1.3. Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til:

(...)

k. Opparbeiding og merking av nye turstier og løyper.

5. Motorisert ferdsel

5.1. Motorisert ferdsel med motorkjøretøy til lands og til vanns er forbudt, herunder bruk av luftfartøy lavere enn 300 meter over bakken er forbudt.

Forvaltningsplan

s. 67

(...)

- Vedlikehold i form av bruer og klopper langs godkjente merkete stier og løyper skal tillates.

Naturmangfoldloven

§ 48

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

I avveiningen mellom øvrige vesentlige samfunnsinteresser og hensynet til verneområdet skal det særlig legges vekt på verneområdets betydning for det samlede nettverket av verneområder og om et tilsvarende verneområde kan etableres eller utvikles et annet sted. Tiltakshaveren kan pålegges å bære rimelige kostnader ved ivaretagelsen, opprettelsen eller utviklingen av et slikt tilsvarende område.

Trenger et tiltak tillatelse både etter verneforskriften og etter annet lovverk, kan tiltakshaver velge å søke om tillatelse parallelt. Vedtak skal i slike tilfeller først fattes etter verneforskriften, dersom ikke annet følger av verneforskriften eller forvaltningsmyndighetens samtykke.

Søknad om dispensasjon etter første ledd skal inneholde nødvendig dokumentasjon om tiltakets virkning på verneverdiene. I dispensasjon etter første ledd skal begrunnelsen for vedtaket vise hvordan forvaltningsmyndigheten har vurdert virkningene som dispensasjonen kan få for verneverdiene, og hvilken vekt det er lagt på dette.

Saken må i tillegg til vurdering etter verneforskrift og forvaltningsplan også vurderes etter naturmangfoldlovens § 7 om miljørettslige prinsipper i

§ 8 kunnskapsgrunnlag,

§ 9 føre-var prinsippet,

§ 10 samlet belastning på økosystemet,

§ 11 kostnader ved miljøforringelse bæres av tiltakshaver samt

§ 12 miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder.

Presedens

I brev fra Miljødirektoratet, datert 02.03.15 heter det bl.a.:

Presedensvurderingen bør være så konkret som mulig. Presedensfaren skal være reell og ikke hypotetisk. En konkret presedensvurdering vil bidra til likebehandling og ivareta hensynet til rimelighet. Dette vil øke forståelsen for verneforvaltningen.

Vurderingen av presedensvirkninger knytter seg for det første til sannsynligheten for at lignende tiltak vil fremmes i fremtiden.

Vurdering

A. Sykkeltien

Rondane Kvamsfjellet Turløypelag har tidligere fått tillatelse av Fylkesmannen i Oppland til å opparbeide en sykkelsti på strekningen Pungen – Fryosbrua. Det er godkjent bruk av bruer, trillebaner og lemmer/klopper. Fylkesmannen satte som vilkår at sykkelstien ikke skulle påføres grus. I stedet ble det lagt på hoggerflis. Hoggerflisa er i stor grad erodert bort som følge av sykling, nedbør og overflatevann. Store deler av traseen mellom Pungen og Glittervika har etter dette fått skjemmende terrengskader. Rondane Kvamsfjellet Turløypelag ønsker nå å legge ut grus på de delene av stiene som er påført terrengskade.

Verneforskriften for Frydalen landskapsvernområde § 3 pkt. 1.2 b) hjemler vedlikehold av eksisterende veger og andre anlegg, og pkt. c) merka stier og løyper. Sett i lys av det i 2011 ble gitt avslag på legging av grus, kan en søknad om påføring av grus ikke ses på som vedlikehold. Søknaden fra Rondane Kvamsfjellet Turløypelag kan imidlertid behandles etter verneforskriften for Frydalen landskapsvernområde § 3 pkt. 1.3 k) der forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til opparbeiding og merking av nye turstier og løyper.

AU Rondane-Dovre nasjonalparkstyre ga i 2018 tillatelse til oppgrusing av en annen del av sykkelstien, mellom Fryosbrua og Luseby. Vedtaket var hjemlet i verneforskriften § 3 pkt. 13. k).

Nasjonalparkforvalteren mener Rondane Kvamsfjellet Turløypelag kan vise til et rimelig behov for legging av grus, som omsøkt. Sykkeltien mellom Pungen og Fryosbrua er i utgangspunktet et tyngre tiltak som de allerede har fått godkjent med bl.a. klopper, trillebane og bru. Bruken av hoggerflis som fyllmasse i stien har ikke fungert som forventet, og det er derfor rimelig å kunne erstatte dette med et gruslag. Gruslaget bør likevel ikke være så tykt at sykkelstien får preg av å være en vegkropp. Gruslaget skal dekke terrengskadene, men ikke endre terrengprofilen. Det må brukes sams naturgrus, og ikke noen form for knust masse. Grusen må ha en mørkere farge, som gir liten kontrast til landskapet. Det er søkt om påføring av grus i inntil 60 cm bredde. Med en slik begrensning vurderer nasjonalparkforvalteren det omsøkte tiltaket å ikke vesentlig endre eller virke inn på landskapets art eller karakter.

Nasjonalparkforvalteren mener ellers det er kurant at klopper som tidligere er tatt av flom, kan erstattes. Dette er etablert bruk. Rester av hoggerflis som ligger lang stien kan fjernes, da den bare virker skjemmende uten å ha noen praktisk funksjon.

Søknaden er knyttet til en eksisterende sykkelsti, det ellers ikke er lagt til rette for i verneområdene. En tillatelse vurderes derfor ikke å gi presedens for en ny forvaltningspraksis.

B. Motorferdsel

Transporten er ikke hjemlet som unntak i verneforskriften for Frydalen landskapsvernområde, og det må derfor søkes om dispensasjon fra verneforskriften etter naturmangfoldloven § 48. § 48 sier at det kan gis dispensasjon hvis tiltaket «*ikke strider mot verneformålet og ikke påvirker verneverdiene nevneverdig*». Begge vilkår må være oppfylt.

Formålet med transporten, etablering av sti, er behandlet som et særlig formål i verneforskriften. Det er derfor rimelig å legge til grunn at tiltaket er i tråd med verneformålet. Bruken av sykkelstien er etablert, og transportbehovet er begrenset. Transporten vurderes å ikke påvirke verneverdiene nevneverdig.

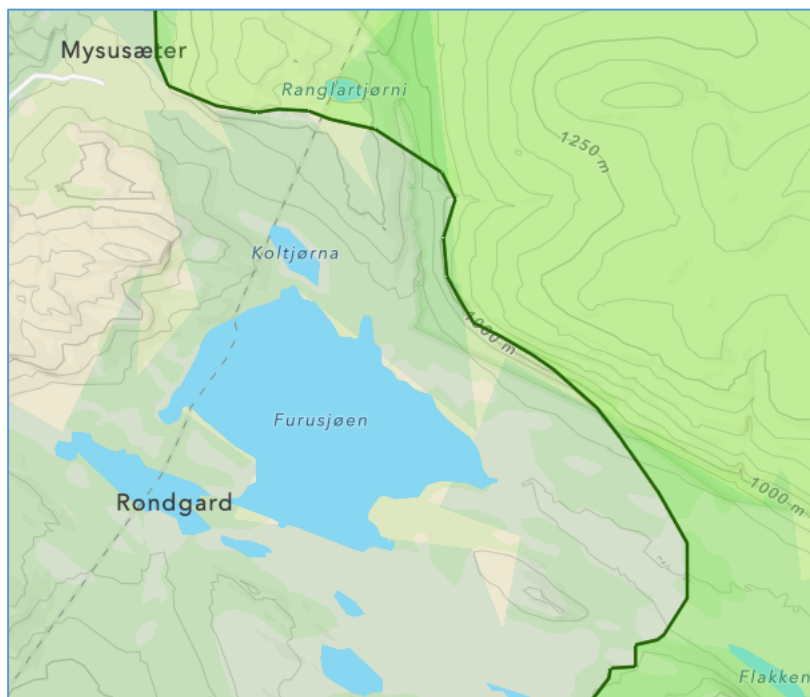
Rondane Kvamsfjellet Turløypelag kan vise til et berettiget transportbehov knyttet til en tiltak det er gitt tillatelse til fra forvaltningsmyndigheten.

Naturmangfoldoven § 8 - 12

Kunnskapsgrunnlaget om verneverdiene i dette området er godt. Når det gjelder villrein foreligger:

- NINA Rapport 1013
- Sluttrapport fra GPS-merkeprosjektet 2009-2014
- NINA Rapport 339 (2008) som oppsummerer kunnskapsstatus om villreinens leveområde både med tekst og tilhørende arealbrukskart.
- NINA Rapport 551 (2010) beskriver forholdet mellom villrein og menneskelig ferdsel iblant annet Rondane villreinområde (§ 8).
- NINA Rapport 2126 Klassifisering av de ti nasjonale villreinområdene etter kvalitetsnorm for villrein. Første klassifisering – 2022.

Området hvor den omsøkte transporten skal foregå er allerede utbygd. Og avstanden til områder som brukes av villrein er relativt lang (se figur 10). Tiltaket og transporten vurderes å ikke bidra til økt belastning for økosystemet.

Figur 10. Kartutsnitt som viser sommer- og høstbeite for villrein i Rondane, omsøkt tiltak ligger område utenfor dette ([delnormtrerondane](#) | [Villrein](#)).

Tiltakshaver plikter å se til at kjøring skjer på tørt underlag og at en følger etablerte kjørespor, slik at det ikke oppstår unødige skader på terreng og vegetasjon. Hvis det likevel oppstår kjøreskader, kan tiltakshaver bli ansvarlig for reparasjon av disse i samråd med forvaltningsmyndigheten (jf. naturmangfoldloven § 11).

ST 3/2025 Eventuelt